

P.Z. br. 205

HRVATSKI SABOR

KLASA: 450-02/17-01/02

URBROJ: 65-17-03

Zagreb, 5. listopada 2017.

06-10-2017

622 2017-11/67

65-17-03

65

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio prof. dr. sc. Ivan Lovrinović, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 5. listopada 2017. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 205

HRVATSKI SABOR

Prof.dr.sc. Ivan Lovrinović

ZASTUPNIK U HRVATSKOM SABORU

Zagreb, 5. listopada 2017.

Hs**NP*450-02/17-01/02*6531-17-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA		
65 - HRVATSKI SABOR		
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6		
Primljeno:	05-10-2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
450-02/17-01/02	65	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.
6531-17-01	1	CA

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet : Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. I 204. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosim Prijedlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Kao predlagatelj u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela sudjelovati će prof.dr.sc. Ivan Lovrinović, saborski zastupnik.

Predlagatelj :

Prof.dr.sc. Ivan Lovrinović

PREDLAGATELJ

ZASTUPNIK U HRVATSKOM SABORU

Prof.dr.sc. IVAN LOVRINOVIĆ

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANC

ZAGREB , LISTOPAD 2017.godine

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Dosadašnji Zakon o HNB, (Narodne novine, br. 75/08 i 54/13), donijet je u drugom pravnom okruženju kada je Republika Hrvatska bila samo kandidat za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Danas radi promijenjenih okolnosti i činjenice da je Republika Hrvatska postala punopravna članica Europske unije (EU), tada izglasan Zakon o HNB, a koji je i sada važeći, sadrži više odredbi koje su u koliziji sa više domaćih Zakona:

Zakon o kreditnim institucijama, Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, Zakona o državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o računovodstvu, Zakon o platnom prometu, Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima za namiru financijskih instrumenata, Zakon o provedbi uredbi Europske unije iz područja platnog prometa, Zakon o elektroničkom novcu, Zakon o tržištu kapitala, Zakon o radu, Ustav Republike Hrvatske.

Postojeći Zakon o HNB je također u koliziji sa više direktiva EU koje se odnose na zaštitu potrošača, platni promet i sprječavanje pranja novca, te uspostavu općeg okvira za postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja, a čije se pojedine odredbe odnose na rad i poslovanje HNB-e, koje su promijenjene nakon stupanja na snagu posljednjih izmjena Zakona o HNB-i. Navedeno vrijedi i za neke međunarodne konvencije koje je RH obavezna primjenjivati i ugrađivati u domaće zakonodavstvo (npr. Međunarodni računovodstveni standardi, te Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja).

Budući da su posljednje opširnije izmjene Zakona o HNB iz 2008. godine pisane u funkciji dostizanja kako je predloženo „potpune nezavisnosti i samostalnosti HNB kao središnje banke RH“ te postizanja „opće financijske stabilnosti u zemlji“, valja primijetiti da je upravo nakon usvajanja takvih Izmjena zakona o HNB (ponovno hitan postupak kao i bez mogućnosti kritičke rasprave na predložene izmjene Zakona o HNB) došlo do kompromitacije HNB kao središnje banke RH.

Prema provedenim istraživanjima Ekonomskog instituta u Zagrebu, iako je po svojoj razini neovisnosti vrlo visoko na ljestvici, Hrvatska narodna banka je najlošija po razini transparentnosti među središnjim bankama zemalja Južne Europe, gdje su Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Malta i Slovenija.

Dakle, pored brojnih manjkavosti koje sadrži sadašnji Zakon o HNB dobro je podsjetiti da su jednako tako u zakonu naročito u poglavlju Financijsko poslovanje HNB zastupljene definicije i

termini koji više ne postoje u hrvatskom Zakonu o računovodstvu, kao niti u Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Navedene primjedbe odnose se na temeljni kapital HNB koji nije pravilno definiran jer nije navedeno bitno, a to je tko upisuje i uplaćuje temeljni kapital i u kojem iznosu jer se time definira i vlasništvo HNB.

U istom poglavlju postojećeg Zakona o HNB govori se npr. o „višku prihoda nad rashodima“ kao i „raspoređivanje viška prihoda nad rashodima“ što su potpuno zastarjeli računovodstveni izričaji iz tzv. socijalističkog uređenja bivše države jer svi postojeći zakonski propisi za računovodstvo i financije kao i Međunarodni računovodstveni standardi koriste ekonomski pojam dobiti i/ili gubitak.

Jednako tako u postojećem Zakonu o HNB izraz „nerealizirani prihodi s osnove usklađivanja vrijednosti bilance stanja s promjenama tečaja“ nepoznat je u financijskoj računovodstvenoj terminologiji te je taj kao i takovi slični izrazi u prijedlogu (novog) Zakona o HNB izostavljen, a cijelo poglavlje Financijsko poslovanje HNB jasno i nedvosmisleno definirano u skladu s postojećim zakonodavstvom.

Predložene odredbe novog Zakona o HNB imaju težište na prevenciji protuzakonitog poslovanja kreditnih institucija kroz dnevno praćenje njihove likvidnosti kao prva „brana“ protuzakonitog postupanja banaka tj. kreditnih institucija u odnosu na građane i klijente pravne osobe. Također su predložene nove mjere i penalizirajući postupci u odnosu na detektirano protuzakonito ponašanje odnosno, pravodobno ispunjavanje dospjelih neizmirenih zakonskih i/ili ugovornih obveza u zemlji i/ili prema inozemstvu kao kriterij likvidnosti banke.

To je učinjeno iz razloga što je nakon donošenja sadašnjeg Zakona o HNB došlo do propasti nekoliko hrvatskih banaka, mahom malih i srednjih (Obrtničke štedne banke Zagreb, Credo banke Split, Centar banke Zagreb, Nava banke Zagreb, Primus banke Zagreb) pri čemu je HNB propustila na vrijeme detektirati početne probleme u poslovanju tih banaka, pogotovo u domeni njihove nelikvidnosti pri čemu je i u tim slučajevima Republika Hrvatska kao i građani, te poduzeća, oštećeni nekoliko milijardi kuna. U te banke HNB je slala svoje „povjerenike“ koji su zamijenili uprave tih banaka, nadzorne odbore i skupštine i u svim slučajevima stanje u spomenutim bankama se pogoršalo, a banke su završavale u stečaju ili likvidaciji.

Zato se promjena sadašnjeg Zakona o HNB i nameće za RH kao imperativ sadašnjeg trenutka i novi Zakon o HNB pisan je u duhu shvaćanja da je Europska unija u kojoj je i Republika Hrvatska punopravna članica i da poštujući statut i smjernice Eurospke središnje banke i Europskog sustava središnjih banaka pomaže gospodarstvu odgovarajućom monetarnom politikom

Ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona o HNB ima za cilj ostvariti nastojanja za dobrobit Republike Hrvatske, odnosno njenih građana i gospodarstva. Zbog naglaska na prevenciji protuzakonitih postupanja u poslovanju banaka odnosno, kreditnih institucija novi prijedlog donosi i jasnu razradu obavljanja deviznog poslovanja i odnosa s inozemstvom HNB, kao i preciznu razradu obavljanja platnog prometa u HNB, a naročito su cjelovito obrađeni poslovi iz domene opsega, sadržaja, načela ugovaranja, te načine ugovaranja novčanih obveza u RH kao i kreditno-monetarne politike, a što sadašnji Zakon o HNB samo površno definira i obuhvaća, a za te poslove je u HNB po poslovnim procesima angažiran veliki broj stručnih djelatnika i predstavlja najveći dio aktivnosti HNB.

Postojeći sada važeći Zakon o HNB je ne samo nomotehnički deficitaran već i s formalno-pravnih razloga koncepcijski pogrešan. Pored toga sadašnji Zakon o HNB je (kao što je već spomenuto i u uvodnom obrazloženju svojim sadržajem protivan brojnim zakonima u RH koji su na snazi kao i nekim Direktivama EU), te je donošenje izmjena i dopuna Zakona o HNB ne samo akt građanske dužnosti zastupnika u Hrvatskom saboru, već je to i moralni imperativ.

Prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o HNB preventivno se sprječavaju brojne zloporabe i protuzakonito postupanje hrvatskih banaka, preveniraju se buduće bankovne krize npr. odredbama Zakona o HNB nikada se u RH više ne može ponoviti „slučaj švicarski franak“ kao i druge protuzakonite radnje banaka, a na štetu hrvatskih građana i gospodarstva RH), a HNB će dobiti još naglašeniju ulogu odgovornog regulatora u funkciji stabilnosti hrvatskog financijskog sustava i zaštiti prava korskornika financijskih usluga.

Prilikom rasprave o navedenim dokumentima u Hrvatskom saboru, u skladu s neovisnosti središnje banke, neće doći u pitanje, niti će rasprava imati utjecaja na neovisnost članova tijela Hrvatske narodne banke nadležnih za odlučivanje; a mora se i u potpunosti poštovati poseban status guvernera u njihovom svojstvu članova Općeg vijeća Europske središnje banke. Istovremeno će i Hrvatska narodna banka i Hrvatski sabor poštovati zahtjeve povjerljivosti koji proizlaze iz Statuta Europskog sustava središnjih banaka.

Sve predložene odredbe novog Zakona o HNB u cijelosti su usklađene sa važećim zakonskim propisima Republike Hrvatske kao i sa Protokolom o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN81/2013) predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku zbog izuzetne važnosti HNB-a i utjecaja monetarno kreditne politike na gospodarstvo vrlo je važno da se ovaj zakon stavi u hitnu proceduru. Time bi se brže ostvarivali pozitivni učinci predloženih promjena, povećala transparentnost HNB-a i dodatno preventivno djelovalo na očuvanje financijske stabilnosti u zemlji.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ NARODNOJ BANCI S OBRAZLOŽENJEM

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci (»Narodne novine«, br. 75/08 i 54/13) iza članka 61. dodaju se članci 61.a , 61.b i 61.c koji glase:

„Članak 61.a

(1) Državni ured za reviziju obavlja reviziju učinkovitosti poslovanja Hrvatske narodne banke u skladu s propisima kojima je uređen način rada Državnog ureda za reviziju i u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Pod revizijom poslovanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se slijedeći poslovi, odnosno segmenti:

1. BILANCA HNB

1. Potraživanja HNB-a po danim kreditima i po ulaganjima u vrijednosne papire u kunama i devizama (kreditni za likvidnost, reotkupi deviza, lombardni krediti, trezorski zapisi...)

2. Potraživanja HNB-a po oročenim deviznim depozitima i vrijednosnim papirima u inozemnim bankama (međunarodne devizne pričuve RH kojima upravlja HNB)

Napomena: Pod točkama 1. i 2. revizija obuhvaća uvid u odluke, ugovore, naplatu kamata, naknada, pričuve za nenaplativa potraživanja, procjene kod kojih inozemnih banaka prema stupnju rizičnosti ulaganja HNB oročava sredstva međunarodnih deviznih pričuva, unosenje naplaćenih kamata i naknada na račune HNB u RH i inozemstvu, razročenja depozita, uvid u kreditne i investicijske rejtinge stranih banaka kod kojih HNB drži međunarodne pričuve RH kao i rejtinge domicilnih država

3. Obveze HNB za uzete devizne kredite kod inozemnih banaka (komercijalnih, središnjih) kao i od međunarodnih financijskih institucija (MMF, IBRD, EBRD...)

Napomena: Pod točkom 3. revizija treba obuhvatiti odluku i ugovor o inozemnom zaduženju HNB o iznosu i svrsi zaduženja HNB; rokove povrata glavnice, kamate i naknada; ugovorene uvjete korištenja tj. plasmana sredstava od uzetih inozemnih kredita, kome i u kojoj dinamici; te koliko je dotičnih sredstava (ako je tako ugovoreno) ostalo na inozemnim računima stranih banaka ili HNB i svi ostali relevantni podaci vezani uz devizno zaduženje HNB uz vjerodostojnu dokumentaciju.

4. Revizija financijskog i materijalnog poslovanja HNB prema međunarodnim revizijskim standardima, Međunarodnim računovodstvenim standardima kao i Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja

4.1. Formiranje prihoda i rashoda HNB, formiranje računa dobiti i gubitka, raspodjela dobiti u pričuve HNB, temeljni kapital HNB, doznačivanje viška

dobiti u proračun Republike Hrvatske

4.2. Uvid u metodologiju formiranja tečaja stranih valuta;

- obračun tečajnih razlika na deviznu aktivu, pasivu i efektivni strani novac;
- iskazivanje obračunatih tečajnih razlika u bilanci stanja i računu dobiti i gubitka
- unošenje neto tečajnih razlika u pričuve po revalorizaciji ili u dobit
- tečajne razlike po kupovini i prodaji deviza, efektivnog stranog novca i njihovo iskazivanje u računu dobiti i gubitka
- revizija ispravnosti primjene Međunarodnih standarda za procjenu rizika (BASEL) i formiranje pričuva za rizike
- uvid u vođenje računovodstva zaposlenika HNB

4.3. Poslovanje s gotovim novcem i vrijednosnicama u trezorima HNB, hrvatskih banaka, FINA-i, te u Hrvatskom novčarskom zavodu

- plasmani gotovog novca iz trezora HNB bankama FINA-i (zakonitost postupanja, sigurnosne procedure)
- povlačenje gotovog novca (odluke o poništenju novčanica radi dotrajalosti ili oštećenja)
- zalihe gotovog novca u trezorima HNB (iznosi, apoenska struktura gotovog novca, procedura manipulacije gotovinom, sigurnosni standardi za čuvanje i osiguranje gotovog novca u trezorima HNB i na putu do mjesta odredišta)
- usklađenost stanja gotovog novca i vrijednosnica u trezoru HNB sa stanjem u poslovnim knjigama HNB, banaka i FINA-e
- uvid u ugovore o izradi gotovog novca, optimalna količina i apoenska struktura te politike izrade novčanica u HNB i cijene koštanja novčanica sumarno
- uvid u ugovore o izradi kovanica HNB s Hrvatskim novčarskim zavodom, odluke o poništenju banknota te kovanica

4.4. Poslovi nabave u HNB-u

- uvid u odluke, financijske planove, izvješća i ugovore glede nabave potrošnog materijala, hrane, pića i trajnih potrošnih dobara
- uvid u ugovore o javnoj nabavi informatičke opreme, elektronskih sustava, mobilnih komunikacija te natječaji (dobavljači, cijene, sigurnosni standardi)
- poslovi nabave usluga u HNB (od vanjskih pružatelja usluga,...) sa uvidom u ugovore s vanjskim dobavljačima
- poslovi nabave usluga osiguranja imovine i osoba HNB (uvidi u ugovore sa osiguravajućim društvima za osiguranje osoba, trajne imovine, automobila, trezora, uvid u troškove i plaćene provizije).
- poslovi tekućeg održavanja (zgrade, oprema, sustavi sigurnosti)

4.5. Investicije Hrvatske narodne banke

- uvid u investicije HNB (zgrade, trezor, dislocirani trezor, restoran, sigurnosni sustav nadzora trezora, poslovnih prostorija, nadzor zgrade HNB izvana, nadzor ulaza i izlaza iz zgrade HNB).
- uvid u odluke o investicijama HNB (natječaj, odabir, kvalitete radova, izvođači, plaćanja provizije)

4.6. Nadzor i kontrola (supervizija) banaka od strane HNB

- zakonitost i učestalost nadzora tzv. velikih i malih banaka od strane HNB u RH (kriterij značajnosti)
- kako se određuje "dubina" nadzora i kontrole za svaku pojedinu banku
- kako funkcionira Komisija za izdavanje odobrenja bankama i pravo diskrecionih odluka
- uvid u regulativu supervizije banaka koja obvezuje banke na dostavljanje brojnih (često nepotrebnih) podataka i informacija u HNB i usporedbe sa sličnim zemljama Republici Hrvatskoj
- kako regulativa HNB utječe na troškove poslovanja banaka u RH (komparativni podaci sa sličnim zemljama Republici Hrvatskoj)

4.7. Domaći i međunarodni platni promet u HNB

4.7.1. Domaći platni promet u HNB

- Hrvatski sustav velikih plaćanja (HSVP)
- Nacionalni klirinški sustav (NKS)
- Otvaranje i vođenje računa banaka, računa Republike Hrvatske i računa EU u HNB
- Provedba ovrhe na novčanim sredstvima državnog proračuna RH i proračuna jedinica lokalne samouprave i zakonitost provedbe naloga za ovrhu koju obavlja FINA (Financijska agencija)

4.7.2. Međunarodni (devizni) platni promet u HNB

- HNB u europskom sustavu platnog prometa (platni sustav EU TARGET 2 (Trans-European Automated Real-Time Gross Settlement Express Transfer System)) i sustav EUR-NKS kojim se obrađuju platne transakcije "SEPA" (Single European Payment Area) u valuti EUR.
- Korištenje i protokol SWIFT sustava prenošenja informacija i financijskih poruka u platnom prometu

4.8. Statistika HNB

- Uvid u formiranje platne i vanjskotrgovinske bilance RH
- Uvid u statistiku inozemnog duga RH
- Uvid u ispravnost metodologije izračuna neto deviznog priliva od turizma (istinitost prikazivanja prihoda i rashoda od turizma i iskazivanje dobiti prema odredbama Zakona o računovodstvu)
- ocjenjivanje ostalih poslova i postupaka koje Državni ured za reviziju ocijeni relevantnim za potrebe izrade izvješća o poslovanju Hrvatske narodne banke.

5. Zakonitost i politika zapošljavanja u HNB

(3) U okviru obavljanja revizije poslovanja sukladno ovome članku Državni ured za reviziju neće ocjenjivati aktivnosti koje se odnose na ostvarivanje ciljeva i izvršavanje zadataka utvrđenih Ugovorom o funkcioniranju Europske unije, Statutom ESSB-a, ESB-a i ovim Zakonom.

(4) Izvješće o obavljenoj reviziji Hrvatske narodne banke javno se objavljuje.

Članak 61.b

(1) Hrvatska narodna banka obvezna je ovlaštenom državnom revizoru staviti na uvid povjerljive podatke iz članka 37. Statuta ESSB-a i ESB-a u skladu s pravilima ESSB-a za potrebe obavljanja revizije.

(2) Podaci iz dokumentacije, isprava, izvješća, evidencija i drugih informacija iz stavka 1. ovoga članka, ne mogu se koristiti za izradu izvješća o obavljenoj reviziji.

(3) Državni ured za reviziju mora osigurati povjerljivost dokumentacije, isprava, izvješća, evidencija i drugih informacija iz stavka 1. ovoga članka u istoj mjeri u kojoj Hrvatska narodna banka primjenjuje odredbe o poslovnoj tajni.

Članak 61.c

(1) Bez obzira na odredbe propisa kojima je uređen način rada Državnog ureda za reviziju, Državni ured za reviziju nema ovlasti predložiti razrješenje članova Savjeta Hrvatske narodne banke odnosno ne može naložiti bilo koju radnju koja bi dovela u pitanje načelo institucionalne, funkcionalne, osobne i financijske neovisnosti Hrvatske narodne banke.

(2) Revizija koju obavlja Državni ured za reviziju u potpunosti je odvojena od revizije koju obavljaju neovisni vanjski revizori izabrani u skladu s člankom 61. ovoga Zakona.

Članak 2.

U članku 62. stavak 1. mijenja se i glasi.

„(1) Hrvatska narodna banka podnosi Hrvatskom saboru polugodišnju informaciju o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike dvaput godišnje: za prvih šest mjeseci u tekućoj godini do 30. rujna, a za drugih šest mjeseci u sljedećoj godini do 30. ožujka.“

U članku 62. stavak 2. mijenja se i glasi.

„(2) Hrvatska narodna banka podnosi Hrvatskom saboru redovito godišnje izvješće o svom radu i poslovanju do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Nakon provedene rasprave Hrvatski sabor će zauzeti stajalište o izvješćima o radu Hrvatske narodne banke iz stavka 1. i 2. glasanjem.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 4. i 5.

Članak 3.

U članku 44. koji nosi naziv „Imenovanje članova Savjeta Hrvatske narodne banke“, a koji je brisan, dodaje se slijedeći tekst:

(1) Savjet Hrvatske narodne banke sastoji od ukupno devet (9) članova od kojih su pet (5) zaposlenici Hrvatske narodne banke i to guverner i najviše četiri (4) viceguvernera, a četiri (4) člana Savjeta nisu zaposlenici Hrvatske narodne banke (tzv. vanjski članovi).

(2) Guverner Hrvatske narodne banke je predsjednik Savjeta Hrvatske narodne banke.

(3) Članove Savjeta Hrvatske narodne banke (guvernera, dva ili najviše četiri viceguvernera i vanjske članove Savjeta Hrvatske narodne banke) imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun najmanje tri mjeseca prije isteka mandata na koji su imenovani.

(4) Kandidat za guvernera Hrvatske narodne banke može biti osoba koja ispunjava slijedeće uvjete; 1. da je državljanin Republike Hrvatske 2. da je nekažnjavan i da nije pod istragom 3. da je potpuno fizički i psihički zdrav za obavljanje funkcije guvernera 4. da ima visokoškolsko obrazovanje ekonomskog smjera te da posjeduje visokostručna bankovna i financijska znanja te profesionalne kompetencije za obavljanje dužnosti guvernera Hrvatske narodne banke 5. da ima organizacijske sposobnosti te sposobnost rukovođenja i upravljanja kao i razvijen smisao za timski rad 6. da ima najmanje desetogodišnje radno iskustvo u bankarstvu ili poslovnim financijama u bankama, državnim i/ili znanstvenim institucijama 7. da ima jasnu viziju razvoja monetarnog i financijskog sustava Republike Hrvatske i da je dobro upućen u stanje u hrvatskom bankarstvu

(5) Kandidat za guvernera Hrvatske narodne banke dužan je pred nadležnim Odborom za financije i državni proračun Hrvatskog sabora predstaviti program rada Hrvatske narodne banke za naredni mandat za koji je kandidiran. Članovi Odbora za financije i državni proračun Hrvatskog sabora nakon konzultacija, izlaganja i predstavljanja kandidata za guvernera glasanjem se izjašnjavaju o sposobnostima i kompetencijama kandidata za guvernera.

(6) Guvernera Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog predsjednika Republike Hrvatske. Guverner Hrvatske narodne banke zasniva radni odnos u Hrvatskoj narodnoj banci s punim radnim vremenom na neodređeno radno vrijeme.

(7) Hrvatska narodna banka ima dva (2), a najviše četiri (4) viceguvernera koje bira i imenuje Hrvatski sabor na prijedlog predsjednika Republike nakon pribavljenog mišljenja od Odbora za financije i državni proračun pod uvjetima koji su navedeni u stavku 3. 4. 5. i 6. Ovoga članka.

(8) Guverner Hrvatske narodne banke na početku svog mandata imenuje zamjenika guvernera iz redova biranih i imenovanih viceguvernera koji ga zamjenjuje u slučaju spriječenosti sa istim pravima, obvezama i odgovornošću.

(9) Članove Savjeta Hrvatske narodne banke koji nisu zaposlenici Hrvatske narodne banke (tzv. vanjski članovi) bira Hrvatski Sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun Vanjski članovi Savjeta biraju se iz različitih sastavnica hrvatskog poslovnog i društvenog života (industrije, poslodavaca, akademske zajednice, udruga za zaštitu potrošača, itd.) s profesionalnim iskustvom na području gospodarstva i financija

(11) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke, guverner, viceguverneri i tzv. vanjski članovi Savjeta imenuju se na razdoblje od šest (6) godina sa samo jednom mogućnošću ponovnog

izbora. Nitko od izabranih članova Savjeta Hrvatske narodne banke ne može biti na dužnosti člana Savjeta Hrvatske narodne banke više od dva mandata.

(12) Ako članu Savjeta Hrvatske narodne banke prestane funkcija člana Savjeta (guvernera, viceguvernera i/ili tzv. vanjskog člana Savjeta) prije isteka mandata na koji je izabran, novi član Savjeta Hrvatske narodne banke bira se na razdoblje do isteka mandata člana Savjeta kome je funkcija prestala.

Članak 4.

Članak 52., koji se odnosi na zaposlenike Hrvatske narodne banke dopunjuje se na način da se nakon Stavka 4. dodaju stavci, 5., 6. i 7.

(5) U Hrvatskoj narodnoj banci prijem u radni odnos, sklapanje ugovora o radu sa zaposlenikom, kao i izbor zaposlenika za rukovodeća radna mjesta sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima obavlja guverner Hrvatske narodne banke nakon provedenog javnog natječaja.

(6) Zaposlenici na svim razinama rukovodećih radnih mjesta u Hrvatskoj narodnoj banci podliježu ponovnom izboru svake četvrte godine na temelju internog javnog natječaja.

(7) Zaposlenici HNB-e mogu biti isključivo državljani RH.

Članak 5.

Nakon članka 16. postojećeg zakona o HNB-u, dodaje se članak 16.a sa slijedećim stavcima:

(1) Sve ugovorom zaključene novčane obveze u Republici Hrvatskoj izražavaju u novčanoj jedinici Republike Hrvatske - kuni, te ispunjavaju u sredstvima plaćanja koja glase na kune, ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ugovorne strane mogu otkloniti rizike stvarne promjene vrijednosti novca u kojem je novčana obveza izražena (valuta ugovora) do kojih bi moglo doći nakon zaključenja ugovora, a prije dospijeca novčane obveze zaključivanjem odgovarajućih zaštitnih monetarnih (vrijednosnih) klauzula

(3) Zaštitne monetarne (vrijednosne) klauzule u smislu odredbi ovog Zakona predstavljaju instrumente kojima se ugovorne strane mogu zaštititi protiv rizika promjene vrijednosti novčanih obveza u razdoblju između dana zaključenja ugovora i dana ispunjenja ugovora koji za predmet izvršenja imaju ispunjenje odnosno isplatu neke novčane obveze.

(4) Kod ugovora o odobrenju kredita, hrvatska kreditna institucija odnosno banka u svojstvu kreditora može sa korisnikom kredita, dužnikom radi očuvanja vrijednosti novčane obveze koja proizlazi iz ugovora o kreditu, a radi očuvanja realne vrijednosti novčane obveze između dana zaključenja ugovora i dana ispunjenja ugovora tj. konačne otplate kredita ugovoriti alternativno

ili primjenu zaštitne monetarne (vrijednosne) klauzule ili klauzule o promjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi.

(5) Istovremeno ugovaranje zaštitne klauzule i klauzule o promjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi u ugovoru o kreditu prema odredbi ovog Zakona međusobno se isključuju, zabranjeno je ostvarivanje kumulativne zaštite što čini takav ugovor o kreditu ništavnim i ne proizvodi pravne učinke za ugovorne strane.

(6) Kreditna institucija odnosno banka u Republici Hrvatskoj može u ugovornom odnosu koji ima za predmet ispunjenje novčane obveze ugovarati primjenu samo onih vrsta zaštitnih monetarnih odnosno valutnih klauzula ako je novčana obveza čija se vrijednost osigurava vezana uz kretanje neke svjetske valute, a tu valutu u vrsti i količini je kreditna institucija dužna imati u depozitu ili izvorima sredstva u pasivi svoje bilance stanja za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa.

(7) Ukoliko kreditna institucija namjerava pokrenuti odobravanje kredita klijentima u domaćoj valuti a vezati ga pri tome za tečaj neke druge valute, obvezna je prethodno pribaviti mišljenje Hrvatske narodne banke i Vijeća za financijsku stabilnost.

Članak 6.

U članku 10. postojećeg zakona o HNB-u, nakon stavka 2., dodaje se stavak 3. koji glasi:

(3) Hrvatska narodna banka može u posebnim situacijama s ciljem ostvarenja financijske stabilnosti i drugih ciljeva monetarno kreditne politike na sekundarnom financijskom tržištu izravno od kreditnih institucija otkupljivati vrijednosne papire čiji je emitent Republika Hrvatska, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Članak 7.

U postojećem Zakonu o HNB-u nakon članka 20., dodaje se članak 20.a koji glasi:

(1) Hrvatska narodna banka prati, izrađuje, primjenjuje i nadzire regulatorne mjere iz područja deviznog poslovanja kreditnih institucija i ovlaštenih mjenjača te obavlja i uređuje devizno poslovanje u zemlji i u odnosima s inozemstvom prema odredbama ovog Zakona i odredbama Zakona kojim se uređuje devizno poslovanje u Republici Hrvatskoj.

(2) U devizne poslove Hrvatske narodne banke spadaju;

1. poslovi provođenja devizne politike zemlje (platna bilanca Republike Hrvatske, vanjskotrgovinska bilanca Republike Hrvatske, devizni sustav, rješenja, dozvole, specifični poslovi).

2. poslovi na deviznom tržištu (trgovina devizama, vrijednosnim papirima koji glase na stranu valutu, financijskim izvedenicama), formiranje deviznih tečajeva stranih valuta i tečaja domaće valute i javna objava tečajeva domaće valute svakog dana.

3. poslovi platnog prometa s inozemstvom (plaćanja u inozemstvo, naplate iz inozemstva, transferi deviza u inozemstvo i transferi deviza iz inozemstva).

4. upravljanje međunarodnim rezervama likvidnosti Republike Hrvatske
5. kreditni odnosi s inozemstvom podrazumijevaju politiku zaduživanja u inozemstvu, politiku kreditiranja inozemstva, upravljanje deviznim dugom, kupnja i/ili prodaja deviznih dugova i potraživanja, swap aranžmani, operativna evidencija primljenih kredita iz inozemstva, operativna evidencija odobrenih kredita inozemstvu.
6. odnosi s međunarodnim financijskim institucijama (Međunarodni monetarni fond – MMF, Svjetska banka – IBRD, Europska središnja banka – ECB, Banka za međunarodne namire – BIS, Razvojne banke).
7. odnosi s Europskom unijom, organima i organizacijama Europske unije
8. bilateralni aranžmani Hrvatske narodne banke s inozemstvom
9. korespondentski, kontokorentni odnosi s inozemnim bankama i financijskim institucijama
10. kontrola dijela deviznog poslovanja kreditnih institucija
11. upravljanje rizicima Hrvatske narodne banke u odnosima s inozemstvom

Članak 8.

U članku 29. postojećeg Zakona o HNB-u koji se odnosi na ovlasti HNB-a, a koji je brisan, dodaju se sljedeći stavci:

- (1) Kreditna institucija je nelikvidna ako nije u roku dospjeća izmirila i/ili ispunila svoje zakonske i/ili ugovorne obveze u zemlji i/ili prema inozemstvu ili je tu obvezu umjesto nje izvršila druga osoba po osnovu jamstva ili garancije.
- (2) Hrvatska narodna banka može propisati pobliže uvjete za utvrđivanje nelikvidnosti kreditnih institucija.
- (3) Nelikvidna kreditna institucija ne smije obavljati plaćanja na teret svojih računa, niti smije odobravati kredite, davati garancije, jamstva ili stvarati nove novčane obveze.
- (4) Nelikvidnoj kreditnoj instituciji ovlaštena pravna osoba ili organizacija za platni promet ne može izvršavati naloge za plaćanje.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 3. i stavka 4. ovog članka nelikvidna kreditna institucija može obavljati plaćanja samo po osnovi štednih uloga i tekućih računa građana u domaćoj valuti i deviznih štednih uloga i deviznih računa građana.
- (6) Ako se supervizijom odnosno kontrolom utvrdi da je kreditna institucija postupila suprotno odredbama iz prethodnog članka ovog Zakona, Hrvatska narodna banka je ovlaštena kreditnu instituciju proglasiti nelikvidnom i poduzeti mjere prema toj kreditnoj instituciji kao i prema određenim članovima uprave te kreditne institucije.
- (7) Mjere iz stavka 1. ovog članka koje se poduzimaju prema nelikvidnoj kreditnoj instituciji, te kreditnoj instituciji koja krši odredbe Zakona o kreditnim institucijama su minimalno sljedeće:
  1. obustava kreditiranja u trajanju od 15 do 60 dana

2. obustava plaćanja prema inozemstvu, osim plaćanja po dospjelim inozemnim kreditima i konvencijskim obvezama prema inozemstvu, garancijama i otvorenim akreditivima u trajanju od 15 do 60 dana

3. ograničenju zaduženja u inozemstvu u trajanju od 30 do 60 dana

4. obustava kupnje vrijednosnih papira i kreditiranja u trajanju od 10 do 30 dana.

Mjere iz ovog članka i rok njihova trajanja izriču se rješenjem što ga donosi guverner Hrvatske narodne banke koje je konačno u upravnom postupku.

Članak 9.

U članku 55. postojećeg Zakona o HNB-u, nakon stavka 1., brišu se stavci 2. i 3. i zamjenjuju novim stavcima 2. i 3. koji glase:

(2) Visina općih pričuva Hrvatske narodne banke može biti najviše u visini dvostrukog iznosa temeljnog kapitala Hrvatske narodne banke.

(3) Posebne pričuve Hrvatske narodne banke formiraju se radi pokrića identificiranih gubitaka u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke, a mogu biti u visini do iznosa temeljnog kapitala Hrvatske narodne banke.

Članak 10.

U članku 57. mijenja se postojeći naziv „Raspoređivanje viška i pokrivanje manjka prihoda nad rashodima” u “Raspoređivanje dobiti i pokrivanje gubitka”. Briše se svih pet postojećih stavaka u ovom članku i umjesto njih dodaju se slijedeći stavci:

(1) Dobit u poslovanju Hrvatske narodne banke raspoređuje se u opće i posebne pričuve, te u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Raspoređivanje dobiti u poslovanju u opće i posebne pričuve obavlja se u iznosu do maksimalno određene visine općih i posebnih pričuva, a što posebnom odlukom utvrđuje Savjet Hrvatske narodne banke.

(3) Ostatak dobiti u poslovanju nakon raspoređivanja u opće i posebne pričuve izvanredni je prihod državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Gubitak u poslovanju Hrvatska narodna banka pokriva najprije iz općih pričuva.

(5) Gubitak u poslovanju Hrvatske narodne banke koji nije moguće pokriti iz općih pričuva pokriva se iz posebnih pričuva, a ako ga nije moguće pokriti niti iz posebnih pričuva pokriva se iz temeljnog kapitala, a zatim na teret sredstava državnog proračuna.

(6) Prema odredbama stavka 3. ovog članka Hrvatska narodna banka ostatak dobiti u poslovanju prenosi u korist računa državnog proračuna u roku od osam (8) dana od dana dostavljanja Hrvatskom saboru godišnjeg financijskog izvješća i izvješća o svom radu u prethodnoj godini.

(7) Hrvatska narodna banka radi pribavljanja stvari i prava koja čine materijalnu i/ili financijsku imovinu kao i za osnivanje specijaliziranih financijskih organizacija Hrvatska narodna banka može formirati zasebni poslovni fond.

Članak 11.

U članku 54. mijenja se prvi stavak koji sada glasi:

- (1) Hrvatska narodna banka ima temeljni kapital u iznosu od 2.500.000.000 kuna koji je uplatila Republika Hrvatska.

IV. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA PRIJEDLOGA

Članak 1.

Najveći broj zemalja u EU koristi praksu da državna revizija svake godine provjerava poslovanje središnjih banaka. To je i razumljivo jer su države osnivači središnjih banaka, a takav slučaj je i u Hrvatskoj. Naime, HNB je jedina državna institucija čije poslovanje ne provjerava Ured za državnu reviziju a Republika Hrvatska je njegov osnivač. Uvođenje prakse revizije poslovanja HNB-a od strane Ureda za državnu reviziju povećat će transparentnost i povjerenje u tu instituciju.

Članak 2.

Ovim Prijedlogom se utvrđuje kako Hrvatska narodna banka mora jednom godišnje podnositi Hrvatskom saboru Polugodišnju informaciju o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike, kao i Godišnje izvješće o svom radu i poslovanju. O navedenim dokumentima će se raspravljati na plenarnoj sjednici Hrvatskog sabora te će se o istima i glasati radi njihovog prihvaćanja ili neprihvaćanja. Važno je naglasiti kako prilikom rasprave o navedenim dokumentima u Hrvatskom saboru, u skladu s neovisnosti središnje banke, neće doći u pitanje, niti će rasprava imati utjecaja na neovisnost članova tijela Hrvatske narodne banke nadležnih za odlučivanje; a mora se i u potpunosti poštovati poseban status guvernera u njihovom svojstvu članova Općeg vijeća Europske središnje banke. Istovremeno će i Hrvatska narodna banka i Hrvatski sabor poštovati zahtjeve povjerljivosti koji proizlaze iz Statuta Europskog sustava središnjih banaka.

Članak 3.

Predlaže se da se: (1) Savjet Hrvatske narodne banke sastoji od ukupno devet (9) članova od kojih su pet (5) zaposlenici Hrvatske narodne banke i to guverner i najviše četiri (4) viceguvernera, a četiri (4) člana Savjeta nisu zaposlenici Hrvatske narodne banke (tzv. vanjski članovi).

Sadašnja praksa nije dobra i narušava povjerenje u HNB jer su članovi Savjeta HNB-a iste osobe koje i upravljaju HNB-om (guverner i 5 viceguvernera). Na temelju toga se zaključuje da oni sami sebe savjetuju, što je loša praksa. Time se narušava transparentnost poslovanja središnje banke. Pored toga, u ovom prijedlogu se sastav Savjeta HNB-a pored 5 članova iz HNB-a proširuje sa četiri kompetentna vanjska člana; iz akademske zajednice, gospodarstva, udruga za zaštitu potrošača i slično. Time bi se objektivnost, kvaliteta i transparentnost rada HNB-a podigla na višu razinu. Praksa mnogih središnjih banaka u EU potvrđuje ispravnost ovog prijedloga.

Ograničavanje mandata članovima Savjeta na najviše dva puta je razumljivo, jer se time otvara put i drugim stručnjacima.

Članak 4.

U ovom prijedlogu naglasak je na potrebi da se za rukovodeća mjesta unutar HNB-a izbor obavlja putem internog javnog natječaja. Dosadašnja praksa je netransparentna jer se umjesto internog javnog natječaja provode izravna imenovanja. Time se narušava konkurencija i promocija kvalitete i jednakih prilika.

Članak 5.

Ovim prijedlozima nastoji se promovirati šira upotreba nacionalne valute – kune. S druge strane, nastoji se onemogućiti ili svesti na najmanju mjeru potencijalna opasnost kod odobravanja kredita u kunama vezanih za stranu valutu, odnosno korištenje valutne klauzule. Prijedlog da u takvom slučaju banka mora u svojoj pasivi čitavo vrijeme trajanja kredita mora imati protuvrijednost, odnosno potrebni iznos u dotičnoj stranoj valuti, jamstvo je preventivnog djelovanja u očuvanju stabilnosti financijskog sustava i zaštite potrošača.

Članak 6.

Svrha ove izmjene, odnosno dopune je u tome da HNB u posebnim situacijama, kada je ugrožena financijska stabilnost i gospodarstvo, može na sekundarnom tržištu kupovati državne obveznice od banaka i time poboljšati likvidnost i stabilnost sustava. Takvu mjeru su koristile središnje banke unutar EU u vrijeme velike financijske krize i recesije. Takvu mjeru još uvijek koristi Europska središnja banka.

Članak 7.

Ovim prijedlogom se sveobuhvatnije definiraju devizni poslovi kao i odnosi s inozemstvom u odnosu na sadašnje stanje.

Članak 8.

Ovom dopuno se preciziraju okolnosti za proglašenje nelikvidnosti kreditne institucije, kao i poslovi koje ona u toj situaciji može ili ne smije obavljati s preciznim vremenskim rokovima. Time se značajno poboljšavaju psotojeće odredbe Zakona o HNB-u.

Članak 9.

Ovaj prijedlog ima za cilj preciziranje visine općih i posebnih pričuva što do sada nije bio slučaj. Najveći broj središnjih banaka, kako u EU tako i u drugim visokorazvijenim zemljama ima također jasno određene visine ovih pričuva.

Članak 10.

Dosadašnji način raspoređivanja dobiti HNB-a nije bio dovoljno transparentna jer nije bio rprecizno uređen. Određivanjem maksimalne visine općih iposebnih pričuva HNB-a sada će biti jasnije uređen način raspoređivanja dobiti između HNB-a i države (državnog proračuna)..

Kod pisanja predloženih izmjena Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci korišteni su Zakoni o središnjim bankama slijedećih zemalja: 1. Bundesbank Act, 2. Statute of the Banque de France, 3. Bank of England Law. 4. Central Bank of Poland Act, 5. Statute of the National Bank of Belgium, 6. The Law of Central Bank of Republic Slovakia, 7. Act of Central Bank of Iceland, 8. National Bank of Romania Act, 9. Czech National Council Act, 10. Law of Bulgarian National

Bank, 11. Zakon o Banci Bosne i Hercegovine, 12. National Bank of Austria Act, 13. Protocol on the Statute of the European system of central Banks and the European central Bank

Članak 11.

U sadašnjem Zakonu o HNB-u navedeno je da HNB ima capital od 2,5 milijardi kuna, ali nije navedena izuzetno važna informacija tko je uplatio taj kapital. Onaj tko je uplatio capital taj je i osnivač i vlasnik. Zato smatramo da je vrlo važno dopuniti taj članak kako je predloženo.

**V. TEKST ODREDAKA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE
MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU**

Revizija poslovanja

Članak 61.

(1) Reviziju sastavljenih financijskih izvješća i cjelokupnog poslovanja Hrvatske narodne banke obavljaju neovisni vanjski revizori, prema propisima o reviziji i Međunarodnim revizorskim standardima.

(2) Odluku o izboru revizora koji će obaviti reviziju financijskih izvješća Hrvatske narodne banke donosi Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora na prijedlog Savjeta Hrvatske narodne banke.

Dostavljanje i objavljivanje financijskih izvješća

Članak 62.

(1) Hrvatska narodna banka dva puta godišnje obavještava Hrvatski sabor o financijskom stanju, stupnju ostvarenja stabilnosti cijena i provedbi monetarne politike.

(2) Hrvatska narodna banka mjesečno, a najkasnije u roku od deset radnih dana od isteka prethodnog mjeseca, priprema, izrađuje i dostavlja Ministarstvu financija svoju skraćenu bilancu stanja koja se odnosi na posljednji dan toga mjeseca.

(3) Hrvatska narodna banka može objaviti navedena financijska i druga izvješća, a po potrebi može objaviti i druga izvješća i analize vezane uz financijska i gospodarska pitanja.

Imenovanje članova Savjeta Hrvatske narodne banke

Članak 80.

(1) Guvernera Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.

(2) Zamjenika guvernera i viceguvernere Hrvatske narodne banke imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove uz mišljenje Odbora za financije i državni proračun.

(3) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke moraju biti državljani Republike Hrvatske s priznatim osobnim ugledom i profesionalnim iskustvom na monetarnom, financijskom, bankarskom ili pravnom području.

(4) Članovi Savjeta Hrvatske narodne banke imenuju se na šest godina.

Zaposlenici

Članak 52.

(1) Za trajanja radnog odnosa u Hrvatskoj narodnoj banci zaposlenik Hrvatske narodne banke ne smije obavljati poslove za drugog poslodavca bez prethodnog odobrenja guvernera Hrvatske narodne banke. (2) Izvršni direktori i savjetnici guvernera Hrvatske narodne banke te njihovi braćni drugovi i djeca s kojima žive u zajedničkom kućanstvu ili zajednički poslovno djeluju, ne mogu biti imatelji dionica ili udjela u pravnim osobama kojima Hrvatska narodna banka izdaje odobrenja za rad ili čije poslovanje nadzire, kao ni dionica ili udjela u drugim pravnim osobama koje su vlasnički, upravljački ili funkcionalno povezane s navedenim osobama te ne mogu biti imatelji dionica ili udjela u revizorskim društvima i s njima povezanim osobama. (3) Opće akte Hrvatske narodne banke kojima se uređuju uvjeti zapošljavanja i rada zaposlenika donosi guverner Hrvatske narodne banke, u skladu sa Zakonom o radu i drugim propisima. (4) Prava i obveze iz radnog odnosa guvernera, zamjenika guvernera i viceguvernera Hrvatske narodne banke uređuju se ugovorom o radu, ovim Zakonom i Statutom Hrvatske narodne banke.

Poslovi na otvorenom tržištu

Članak 10.

(1) Radi provođenja utvrđene monetarne i devizne politike Hrvatska narodna banka može u svoje ime izdavati vlastite vrijednosne papire koji glase na domaću ili stranu valutu te na financijskim tržištima ugovarati kupnje, prodaje i zamjene vrijednosnih papira i drugih lakoutrživih financijskih instrumenata, kao i prava i obveza u vezi s istima. (2) Ugovori iz stavka 1. ovoga članka mogu se sklapati kao ugovori o promptnoj kupnji i prodaji, kupnji i prodaji na rok, zamjeni, prijeboju, povratnoj kupnji (repo poslovi) te kao drugi ugovori s vrijednosnim papirima.

Ovlasti nad kreditnim institucijama

Članak 29

Brisan

Pričuve Hrvatske narodne banke

Članak 55.

(1) Pričuve Hrvatske narodne banke sastoje se od općih i posebnih pričuva. (2) Opće pričuve Hrvatske narodne banke formiraju se radi pokrića općih rizika poslovanja Hrvatske narodne banke. Visina općih pričuva Hrvatske narodne banke nije ograničena. (3) Posebne pričuve Hrvatske narodne banke formiraju se radi pokrića identificiranih gubitaka u skladu s odlukom koju donosi Savjet Hrvatske narodne banke.

Raspoređivanje viška i pokrivanje manjka prihoda nad rashodima

Članak 57.

- (1) Višak prihoda nad rashodima raspoređuje se u opće pričuve i u korist državnog proračuna. (2) Raspoređivanje viška prihoda nad rashodima u opće pričuve obavlja se u iznosu koji utvrđuje Savjet Hrvatske narodne banke. U tekućoj financijskoj godini ne mogu se formirati opće pričuve koje su manje od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja ili s promjenama tržišnih cijena, ili koje su veće od 20% ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iznimno, ako je višak prihoda nad rashodima manji od ostvarene neto dobiti s osnove usklađivanja vrijednosti pozicija bilance stanja s promjenama tečaja i s promjenama tržišnih cijena, višak prihoda nad rashodima u cijelosti se raspoređuje u opće pričuve. (3) Ostatak viška prihoda nad rashodima, nakon raspoređivanja u opće pričuve, izvanredni je prihod državnog proračuna. (4) Manjak prihoda nad rashodima Hrvatska narodna banka pokriva iz općih pričuva. (5) Manjak prihoda nad rashodima koji nije moguće pokriti iz općih pričuva pokriva se iz državnog proračuna.

Temeljni kapital Hrvatske narodne banke

Članak 54.

- (1) Hrvatska narodna banka ima temeljni kapital u iznosu od 2.500.000.000 kuna. (2) Temeljni kapital Hrvatske narodne banke ne može se prenositi niti služiti kao sredstvo osiguranja.

Zagreb, 05. listopada 2017.g.

Podnositelj:

Prof.dr.sc Ivan Lovrinović

Temeljem članka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskog sabora , niže potpisani zastupnici predlažu donošenje Prijedloga zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci po hitnom postupku:

REDNI BROJ	IME I PREZIME	POTPIS
1.	Ivan Lovrinović	Ivan Lovrinović
2	IVAN VILIBOD SINČIĆ	Ivan Sinčić
3	IVAN PERNAK	Ivan Pernak
4	BRANIMIR BUNDAČ	Branimir Bundac
5	DAVID KRAVIĆ	David Kravić
6	MLADEN MAJER	Mladen Majer
7	KEJDO BELJAK	Kejdo Beljak
8	ŽELJKO LEHAR	Željko Lehar
9	GORAN DOVIČ	Goran Dović
10	MARIN ŠKIBOČA	Marin Škiboca
11	GORAN ALEŠIĆ	Goran Alešić
12	ŽELJKO GLASNOVIĆ	Željko Glasnović
13	DARINKO DUMBOVIĆ	Darinko Dumbović
14	LADOUK BORIS	Ladouc Boris
15	BRANKO GREČE	Branko Greče
16	GORDAN MAJAS	Gordan Majas
17	ALEK PREČEC	Alek Prečec
18	SILVANO PEJČIĆ	Silvano Pejčić
19	BORIS MILOŠEVIĆ	Boris Milošević
20	DRAGANA JEČKOV	Dragana Jeckov

[illegible]

PRIJEDLOG

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: prof. dr. sc. Ivan Lovrinović, zastupnik u Hrvatskome saboru) – mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 450-02/17-01/02, urbroja: 65-17-03, od 5. listopada 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: prof. dr. sc. Ivan Lovrinović, zastupnik u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost da Republika Hrvatska, kao zemlja članica Europske unije ima obvezu, u skladu s člankom 127. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (bivši članak 105. Ugovora o osnivanju Europske zajednice) savjetovati se s Europskom središnjom bankom u vezi sa svakim prijedlogom propisa iz područja nadležnosti Europske središnje banke. Vezano uz navedeno, u članku 2. Odluke Vijeća od 29. lipnja 1998. o savjetovanju nacionalnih tijela s Europskom središnjom bankom u pogledu nacrt propisa (98/415/EZ) utvrđeno je kako se tijela država članica savjetuju s Europskom središnjom bankom o nacrtima svih propisa u području nadležnosti Europske središnje banke, a posebno u pogledu valutnih pitanja, sredstava plaćanja, nacionalnih središnjih banaka, prikupljanja, objedinjavanja i distribucije monetarne, financijske i bankovne statistike te statistike platnih sustava i platne bilance, sustava plaćanja i namire te pravila koja se primjenjuju na financijske institucije u mjeri u kojoj takva pravila značajno utječu na stabilnost financijskih institucija i tržišta.

Vlada Republike Hrvatske upozorava da države članice Europske unije moraju poduzeti sve potrebne mjere radi osiguranja učinkovite provedbe navedene Odluke Vijeća. U tu svrhu, svaka država osigurava da mišljenje Europske središnje banke bude zatraženo u odgovarajućoj fazi, što će omogućiti tijelu koje priprema nacrt propisa uzimanje u obzir mišljenje Europske središnje banke prije donošenja odluke o određenom pitanju.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ne podržava donošenje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, s Konačnim prijedlogom zakona, dok se ne pribavi mišljenje Europske središnje banke.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Željka Tufekčića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, te Antu Matijevića, pomoćnika ministra financija.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković